

ZEMĚPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět *Zeměpis* má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (*Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Vyučuje se v jednododinové dotaci v 6. - 9. ročníku (celkem 4 hodiny), zpravidla v přírodovědné pracovně. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy (včetně zahraničních), exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka zeměpisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka směřuje zejména k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti);
- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody;
- získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity;

- myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu vytvořením vědomí evropské sounáležitosti;
- přípravě žáka na život v současném světě;
- získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením;
- utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace;
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

Žáci jsou v předmětu zeměpis hodnoceni na základě výsledků písemných prací - pětiminutovky, prověrky, terénní práce, referáty, projekty, výroby pomůcek, řešení problémových úloh, individuální zkoušení; na základě toho, jak dovedou řešit problémové úlohy, jak aplikují učivo při řešení na úlohách z praxe. Učitel hodnotí žáka i na základě aktivity v hodině, spolupráce ve skupině, přístupu k práci. Hodnocení zohledňuje i subjektivní pokrok žáka vzhledem k jeho individuálním možnostem a jeho snaze; toto hledisko má větší váhu zvláště u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ZEMĚPIS

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání - připravujeme je na celoživotní učení.

Vedeme žáky k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení.

Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.

Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Vytváříme podmínky pro práci s chybou a odstraňujeme obavy z chyb.

Ve výuce se zaměřujeme na získávání dovedností a učivo používáme jako prostředek k jejich získání.

Ve výuce rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
Vybízíme žáky k vyhledávání, zpracovávání a používání potřebných informací v literatuře a na internetu.
Ve vhodných situacích při výuce používáme cizí jazyk a výpočetní techniku.
Umožňujeme žákovi bádát, pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
Na začátku hodiny navozujeme cíl výukové hodiny a na konci provádíme shrnutí.
Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, při výuce a při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace.
Prostřednictvím sebehodnocení vedeme žáky k posouzení svých dovedností a učiněných pokroků.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Ukazujeme žákům, že problém není hrozba, ale výzva.
Vytvářením praktických problémových úloh a situací navozujeme podmínky pro praktické řešení problémů.
Na modelových příkladech ukazujeme postupy při řešení problémů a demonstrujeme, jak některým problémům předcházet.
Podporujeme různé způsoby řešení problému a poskytujeme zpětnou vazbu k navrženým postupům.
Podporujeme týmovou spolupráci a využívání moderní techniky při řešení problémů.
Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
Zařazujeme do výuky besedy a programy zaměřené na zvládání problémů a vyhledání případné pomoci.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
Klademe důraz na kultivovanost komunikace.
Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců.
Do výuky zařazujeme diskuze nad problémovými tématy a vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Při diskuzích je vybízíme k používání věcné argumentace.
Podporujeme kritické myšlení.
Vytváříme příležitosti pro uplatnění publikačních a prezentačních dovedností žáků, při kterých sdělují své názory a myšlenky.
Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.

Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání a k pozitivní prezentaci a reprezentaci své školy, své obce a svojí osoby.
Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven a v pravidlech pro akce mimo školu.
Rozvíjíme schopnost žáků naslouchat druhým a vnímat to jako důležitý prvek komunikace.
Na modelových situacích zprostředkováváme žákům princip asertivního chování a význam neverbální komunikace.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
Podporujeme začlenění všech dětí do výuky a kolektivu volbou vhodných forem a metod práce.
Vnímáme různorodý kolektiv třídy jako prostředí umožňující vzájemnou inspiraci a rozvíjení individuality.
Vytváříme podmínky pro práci v týmech a vnímání vzájemných odlišností.
Aktivizujeme žáky ke spolupráci a rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.
Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
Podporujeme společné vzdělávání žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
Průběžně monitorujeme sociální vztahy mezi žáky.
Umožňujeme žákovi zažít pocit úspěchu, spokojenosti a sebeúcty a společně s žáky nastavujeme vhodnou míru sebekritiky a kritiky.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a jejich snahu oceňujeme.
Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
Podporujeme schopnost žáků adaptovat se na nové pracovní podmínky.
Podporujeme opakované využití materiálů, výrobků a recyklátů.
Společně plánujeme změny venkovního prostoru školy a podílíme se na jejich realizaci.
Výsledky práce žáků vystavujeme ke zkrášlení školy a pro inspiraci ostatním.
Seznamujeme žáky s podnikáním a na příkladech ukazujeme rizika i pozitiva podnikatelské činnosti.
Vedeme žáky k hledání typických rysů jednotlivých profesí, které jim umožní najít cílovou oblast zájmu pro budoucí

povolání a s tím spojenou volbu dalšího studia.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Na příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí – v modelových situacích uvádíme způsoby obrany před nimi.

Netolerujeme sociálně patologické projevy chování. Zaměřujeme se na jejich prevenci.

Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu, usilujeme o správné používání těchto pojmů.

Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.

Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.

Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS a dalšími institucemi.

Ve škole i na mimoškolních akcích upevňujeme pozitivní formy chování žáků a kolektivu.

Vysvětlujeme podstatné zákony a normy s ohledem na jejich význam a budujeme u žáků povědomí o jejich právech a povinnostech.

Zařazujeme aktivity, které rozvíjejí empatii a pocit odpovědnosti za své chování a jednání.

Monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření, kázeňské přestupky řešíme individuálně.

Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, OSPOD, policie.

Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobní zášti.

Dodržujeme zásadu, že špatné projevy chování žáka se nestávají jeho stigmatem.

Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí a rozvíjíme zájem žáků o globální problematiku.

Pořádáme kulturní akce, exkurze, výlety a sportovní aktivity i soutěže. Pořádáme také akce ve spolupráci s obcí určené pro zákonné zástupce a veřejnost.

6. ročník

RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	
-------------	-------------	-------	--

Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše vysvětlí, jak vznikl vesmír, hvězdy a další tělesa sluneční soustavy • vyhledá tělesa patřící do sluneční soustavy 	VESMÍR <ul style="list-style-type: none"> • vesmír • vesmír a hvězdy • slunce a sluneční soustava 	
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá základní údaje o Zemi a nejbližších vesmírných tělesech 	PLANETA ZEMĚ <ul style="list-style-type: none"> • tvar a rozměry Země 	
<p>Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy</p> <p>Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p> <p>Z-9-2-02p <i>objasní důsledky pohybů Země</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede pohyby, které naše Země vykonává a jejich důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • pohyby Země – pohyb okolo osy, pohyb okolo Slunce 	
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá přirozené družice Země, základní údaje o Měsíci, jaké pohyby vykonává 	<ul style="list-style-type: none"> • Měsíc – přirozená družice Země 	
<p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše hlavní mezníky v dobývání vesmíru, a jak ovlivňují dnešní život 	<ul style="list-style-type: none"> • vesmír 	
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy globus, mapa 	GLOBUS A MAPA <ul style="list-style-type: none"> • globus, mapa • mapy - měřítko, druhy map, obrovoběžky, poledníky 	
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá vzdálenosti na mapě podle měřítka 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s turistickou mapou 	

Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> ukáže zeměpisné souřadnice míst na Zemi orientuje se při určování časových pásem 	<ul style="list-style-type: none"> určování zeměpisné polohy <ul style="list-style-type: none"> čas na zeměkouli 	
<p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</p>	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s turistickou mapou, znázorní výškopis, polohopis, vysvětlí pojmy související s mapami 	<ul style="list-style-type: none"> výškopis, polohopis práce s turistickou mapou 	
<p>Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích</p> <p>zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> zorientuje turistickou mapu, a podle mapy určí světové strany 	<ul style="list-style-type: none"> práce s turistickou mapou panoramatické náčrtky a práce s buzolou 	
<p>Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> vytvoří jednoduchý panoramatický náčrtek 	<ul style="list-style-type: none"> panoramatické náčrtky a práce s buzolou 	

Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	<ul style="list-style-type: none"> • odhadne vzdálenost a výšku v terénu 	<ul style="list-style-type: none"> • výškopis, polohopis 	
<p>Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajině sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</p> <p>Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajině složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p><i>Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajině sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</i></p> <p><i>Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajině složek</i></p> <p><i>Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • stanoví hlavní složky krajině sféry 	<p>OBECE FYZICKÝ ZEMĚPIS – KRAJINNÁ SFÉRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • krajině sféra 	
<p>Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše vnitřní stavbu Země, vyjmenuje části oceánského dna, typy pohoří podle vzniku, vnější a vnitřní činitele 	<p><u>Litosféra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba Země, dno oceánu, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, vnější činitelé - působení tekoucí vody, povrch jako výsledek přírodních činitelů 	

<p>Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</p> <p>Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost</p>			
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, vymezí podnebné pásy 	<p><u>Atmosféra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> počasí, podnebí, podnebné pásy 	
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy - moře, průliv, záliv, poloostrov, ostrov, na mapě ukáže oceány, studené a teplé proudy 	<p><u>Hydrosféra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> pohyby mořské vody, vodstvo na pevnině 	
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	<ul style="list-style-type: none"> uvádí, jak půdy rozdělujeme a jak vznikají 	<p><u>Pedosféra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> složení půdy, půdní typy a půdní druhy, význam půdy 	
<p>Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p>Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozliší vegetační pásy na Zemi a posoudí, k jakému podnebnému pásu patří a vyhledá zástupce rostlin a živočichů, objasní pojem krajina 	<p><u>Biosféra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> tropické lesy, savany, pouště, polopouště, subtropické oblasti, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, tundry, život v mořích a ceánech, výškové stupně rostlinstva 	MKV KULTURNÍ DIFERENCE
<p>Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p>	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá rozlohy světových oceánů, seřadí oceány podle rozlohy, na mapě ukáže nejhlubší místa oceánů, okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, mořské proudy a porovná hospodářské využití oceánů seřadí světadíly podle rozlohy, popíše polohu světadílu –s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadíly oddělují, největší ostrovy a poloostrovy 	<p>GEOGRAFIE SVĚTADÍLŮ A OCEÁNŮ</p> <p><u>Světové oceány</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Atlantský - Tichý - Indický oceán - Severní ledový a Jižní ledový 	

	<ul style="list-style-type: none"> • na mapě najde významná pohoří, řeky a jezera 		
<p>Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p> <p>Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje podnebné pásy do kterých zasahuje daný světadíl, na mapě najde místa s nejvyššími a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami • vyjmenuje vegetační pásy do kterých zasahuje daný světadíl, vyhledá a uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu <ul style="list-style-type: none"> • na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin • zjistí a uvede počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva <ul style="list-style-type: none"> • rozdělí daný světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují - srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň 	<p><u>Afrika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pobřeží, vodstvo, povrch - přírodní poměry, obyvatelstvo - regiony Afriky 	
<p>Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p> <p>Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje podnebné pásy do kterých zasahuje daný světadíl, na mapě najde místa s nejvyššími a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami • vyjmenuje vegetační pásy do kterých zasahuje daný světadíl, vyhledá a uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu <ul style="list-style-type: none"> • na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin • zjistí a uvede počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva <ul style="list-style-type: none"> • rozdělí daný světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují - srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň 	<p><u>Austrálie a Oceánie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pobřeží, vodstvo, povrch - přírodní poměry, obyvatelstvo - regiony Austrálie a Oceánie 	

Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	<ul style="list-style-type: none"> na mapě ukáže polární oblasti, zhodnotí podmínky života v polárních oblastech 	<u>Arktida a Antarktida</u> - pobřeží, vodstvo, povrch - přírodní poměry, obyvatelstvo - regiony Arktidy a Antarktidy	
--	---	--	--

7. ročník

RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p> <p>Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p>	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje podnebné pásy do kterých zasahuje daný světadíl, na mapě najde místa s nejvyššími a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami vyjmenuje vegetační pásy do kterých zasahuje daný světadíl, vyhledá a uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin zjistí a uvede počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva rozdělí daný světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují - srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň 	<p>GEOGRAFIE SVĚTADÍLŮ</p> <p><u>Amerika</u></p> <p>- pobřeží, vodstvo, povrch</p> <p>- přírodní poměry, obyvatelstvo</p> <p>- regiony Ameriky</p>	

<p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p> <p>Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p>	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje podnebné pásy do kterých zasahuje daný světadíl, na mapě najde místa s nejvyššímu a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami vyjmenuje vegetační pásy do kterých zasahuje daný světadíl, vyhledá a uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin zjistí a uvede počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva rozdělí daný světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují - srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň 	<p><u>Asie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pobřeží, vodstvo, povrch - přírodní poměry, obyvatelstvo - regiony Asie 	
<p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p> <p>Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány</p> <p>Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů</p> <p>Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</p>	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje podnebné pásy do kterých zasahuje daný světadíl, na mapě najde místa s nejvyššímu a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami vyjmenuje vegetační pásy do kterých zasahuje daný světadíl, vyhledá a uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin zjistí a uvede počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva rozdělí daný světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují - srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň 	<p><u>Evropa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pobřeží, vodstvo, povrch - přírodní poměry, obyvatelstvo - regiony Evropy 	<p>VMEGS EVROPA A SVĚT NÁS ZAJÍMÁ</p> <p>OBJEVUJEME EVROPU A SVĚT</p>

8. ročník			
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	
<p>Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy</p> <p>Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</p> <p>Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy</p>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy poloha a tvar 	<p>GEOGRAFIE ČR <u>Přírodní podmínky</u> - poloha, tvar</p>	
<p>Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost</p>	<ul style="list-style-type: none"> určí typy reliéfu, vysvětlí, jak se měnil povrch ČR v geologických dobách, zařadí jednotlivá pohoří podle mapy do základních horopisných celků 	<p>- povrch a jeho členění – vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky</p>	
<p>Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozložení teplot a srážek, zjistí nejmenší a největší naměřené hodnoty 	<p>- podnebí – teploty a srážky, podnebné oblasti</p>	

<p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na mapě ukáže významné řeky, jezera, rybníky a přehrady a zjistí jejich využití 	<p>- vodstvo</p>	
<p>Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi půdními typy a půdními druhy 	<p>- půdy</p>	
<p>Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • určí hlavní oblasti flóry a fauny a výškové stupně rostlinstva • vyhledá pomocí mapy chráněná území 	<p>- rostlinstvo a živočišstvo - ochrana přírody</p>	
<p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</p> <p>Z-9-6-03p <i>uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zjistí počet obyvatel ČR podle posledního sčítání, vysvětlí pojmy porodnost, úmrtnost, přírůstek obyvatelstva a urbanizace • rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věku, ekonomické aktivity, podle národností a národnostních menšin • najde kraje a významná sídla 	<p><u>Obyvatelstvo</u></p> <p>- základní údaje o obyvatelstvu - rozdělení obyvatelstva - sídla</p>	

Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	<ul style="list-style-type: none"> • stanoví hlavní průmyslová odvětví, na mapě ukáže hlavní průmyslové zóny 	<u>Hospodářství</u> - PRŮMYSL – paliv, energetický, hutnický, strojírenský, chemický, stavebních hmot, spotřební	
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	<ul style="list-style-type: none"> • porovná příklady chovaných hospodářských zvířat, vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny 	- ZEMĚDĚLSTVÍ – chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin, potravinářský průmysl	
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná druhy dopravy a jejich význam a problémy 	- DOPRAVA – železniční, vodní, silniční, letecká, potrubní	
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí význam služeb a na mapě ukáže nejvyhledávanější místa z hlediska cestovního ruchu 	- SLUŽBY – rekreace, cestovní ruch - Zahraniční obchod	
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	<ul style="list-style-type: none"> • popíše kraje, na které je ČR rozdělena, vysvětlí, čím se který kraj podobá a čím se liší od sousedních regionů a co je pro daný kraj typické 	<u>Kraje ČR</u> - poznání 14 krajů ČR	
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení s největšími městy kraje 	<u>Místní region</u> - poznání místního regionu	

konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu			
---	--	--	--

9. ročník			
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p> <p>Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti vyjmenuje příklady státních hranic a hlediska, která se uplatňují při jejich rozlišení vyjmenuje politické formy států (republika, monarchie..), vyhledá příklady, uvede, které převládají v současném světě vyjmenuje příklady nezávislých států, závislých států, unitárních států a federativních států - vysvětlí rozdíly mezi těmito typy států uvede typy politické moci ve státě a způsoby, jakými je politická moc uplatňována rozdělí státy světa podle stupně hospodářského rozvoje uvede mezinárodní politické organizace a seskupení, jejichž součástí je i ČR , zhodnotí jejich význam uvede ohniska neklidu v současném světě, objasní hlavní příčiny konfliktů 	<p>POLITICKÝ ZEMĚPIS</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, lidnatost - státní hranice - státní zřízení - způsob vlády - stupeň rozvoje států světa - mezinárodní politické organizace a seskupení - ohniska neklidu v současném světě 	
<p>Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p>	<ul style="list-style-type: none"> vypočítá přírůstek obyvatelstva na modelových příkladech, zjistí, uvede příklady států s kladným a záporným přírůstkem, porovná tyto státy, vyhledá nejnovější údaje 	<p>OBYVATELSTVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo světa a jeho početní růst - rozmístění obyvatelstva 	<p>MKV KULTURNÍ DIFERENCE</p>

<p>Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p>	<p>o počtu obyvatelstva, uvede pravděpodobný budoucí vývoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi • vysvětlí pojmy: migrace, imigrace, emigrace • rozdělí obyvatelstvo podle ras, jazyků • vyjmenuje nejvýznamnější náboženství ve světě • rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity • porovná venkovská a městská sídla, jejich význam v minulosti a dnes, vysvětlí pojmy: urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopole, uvede konkrétní příklady států, ve kterých s těmito městskými sídly setkáváme • vysvětlí pojem: územní struktura měst; objasní, jakou úlohu plní různé části města 	<ul style="list-style-type: none"> - územní pohyby obyvatelstva - lidské rasy, národy, jazyky - náboženství ve světě - struktura obyvatelstva - městská sídla – proces urbanizace - územní struktura měst 	<p>ETNICKÝ PŮVOD</p> <p>MULTIKULTURTA</p>
<p>Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p> <p>Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p><i>Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel</i> - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace</p> <p><i>Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší hlavní skupiny hospodářské činnosti, vyjmenuje hospodářské systémy v minulosti a v dnešní době • vysvětlí rozdíly mezi jádrovými a periferními oblastmi, uvede příklady těchto oblastí • vyjmenuje různé typy zemědělství, uvede. ve kterých oblastech světa se s nimi setkáme, vybrané zemědělské plodiny zařadí do podnebných pásů, na mapě ukáže hlavní oblasti pěstování těchto plodin, uvede příklady různých chovů hospodářských zvířat a zhodnotí jejich význam v různých částech světa • vyhledá, uvede hlavní rybolovné oblasti • na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin, posoudí jejich význam pro jednotlivá průmyslová odvětví • vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu • vyjmenuje druhy dopravy, porovná jejich význam (rozvoj) dříve a dnes 	<p>SVĚTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - světové hospodářství - průmysl - zemědělství - služby - mezinárodní obchod - hlavní hospodářské organizace ve světě 	

	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo • na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu • vysvětlí pojmy: import, export, aktivní a pasivní obchodní bilance • uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě 		
<p>Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p> <p>Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje složky životního prostředí, rozliší životní prostředí z hlediska kvality • uvede přímé a nepřímé vlivy lidských zásahů do životního prostředí • rozdělí přírodní zdroje, uvede důsledky těžby nerostných surovin, zdůvodní nutnost chránit zdroje pitné vody před znečištěním • - objasní, které faktory se podílejí na ohrožení půdy v krajině a proč dochází k pustnutí krajiny • doloží, jak průmyslová výroba a doprava ovlivňují ovzduší, vysvětlí pojmy: imise, emise, kyselé deště, skleníkový efekt 	<p>VLIVY ČLOVĚKA A LIDSKÉ SPOLEČNOSTI NA KRAJINU</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidé a životní prostředí - přírodní zdroje - půdy a životní prostředí - vzduch a životní prostředí 	
<p>Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</p> <p>Z-9-5-vádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků⁰² u, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p>Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p> <p>Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů</p> <p>Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem: krajina; uvede, čím je krajina tvořena • vysvětlí pojem: přírodní krajina; uvede vnitřní a vnější činitele, které krajinu utvářejí • uvede hlavní lidské činnosti, které se nejvýznamněji podílejí na přeměně krajiny 	<p>KRAJINA, PŘÍRODA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - krajina součástí přírody - přírodní krajina - kulturní krajina 	

Z-9-5-02p <i>uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek</i>			
	<ul style="list-style-type: none"> • na konkrétních příkladech doloží, jak narušené životní prostředí negativně působí na zdraví člověka • vyjmenuje příklady nejzávažnějších globálních problémů současnosti • uvede, jakými konkrétními způsoby se lidé, mezinárodní organizace, nevládní organizace a instituce podílejí na ochraně životního prostředí • uvede příklady chráněných území v ČR • navrhne příklady výrobních postupů, šetrných k životnímu prostředí 	VLIV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ NA ČLOVĚKA, OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ - životní prostředí a naše zdraví - globální ekologické problémy - ochrana ŽP	
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem: živelní pohroma; uvede příklady živelních pohrom • uvede hlavní zásady chování při vzniku živelních pohrom a kontakty (důležitá telefonní čísla), kam se obrátit při nebezpečí • uvede hlavní zdroje možných nebezpečí v regionu • uvede předměty, které patří do evakuačního zavazadla 	OCHRANA ČLOVĚKA PŘI OHROŽENÍ ZDRAVÍ A ŽIVOTA - živelné pohromy - opatření chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích	
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech Z-9-7-01 <i>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede, ukáže, kterými prvky je tvořena • místní krajina • objasní, které faktory se podílejí na ohrožení místní krajiny, navrhne, jakým způsobem se lze bránit proti poškozování krajiny 	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA - Krajina a životní prostředí	

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě			
--	--	--	--

ÚPRAVA VÝSTUPŮ PRO ŽÁKY S IVP:**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák**

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země

Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel

- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny

Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost

Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě